

Enquête Unie onder leden:

Waterschappen kunnen substantieel bijdragen aan ecologische doelen

Kaderrichtlijn Water

De Nederlandse waterschappen denken met inrichtingsmaatregelen een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan de ecologische doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Dat blijkt uit een enquête die de Unie van Waterschappen onder haar leden heeft gehouden. Volgens de waterschappen zijn maatregelen van derden, met name Rijk en gemeenten, daarbij echter onontbeerlijk. Anderzijds denken de waterschappen dat de chemische doelstellingen van de KRW voornamelijk door maatregelen vanuit de EU en Rijk gerealiseerd kunnen worden. Overigens dienen de doelstellingen van de EKR nog nader te worden ingevuld.

— Uit de enquête blijkt dat waterschappen ook knelpunten ervaren bij het halen van de EKR-doelen, zoals het gebrek aan maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak voor 'alsmaar meer' maatregelen, gebrek aan kennis over het effect van de maatregelen, de beperkte mogelijkheden om de juiste maatregelen te treffen, het intensieve landgebruik, de historische verontreiniging en natuurlijke achtergrondbelasting. Ook het korte tijdsbestek waarin de maatregelen genomen moeten worden, wordt als probleem ervaren. Van de kosten die een ander met zich meebrengt, kunnen de waterschappen nog geen helder beeld geven.

— Als belangrijkste watersysteemmaatregelen die vooral positief doorwerken in de ecologie worden genoemd: beekherstel, aanleg natuurvriendelijke oevers, herinrichting, behandeling inlaatwater, zandvan-

gen, vispassages, en baggeren. Als extra maatregelen op de rwzi worden genoemd: extra zuiveringstechnieken zoals zandfilter (veelal genoemd 4e trap), extra stikstof- en fosfaatverwijdering, verplaatsen lozingspunt, extra verwijdering zware metalen, effluentpolishing, beperken piekafvoeren, tijdelijke maatregelen ter overbrugging van de periode dat de bronmaatregelen nog niet effectief zijn, verminderen rioolvreemd water en afkoppelen hemelwater.

— Van eventuele extra maatregelen in de Wvo vergunningen verwachten de waterschappen niet bijzonder veel in relatie tot de doelen van de KRW. Men denkt daarbij aan het aanscherpen van de vergunningen voor industriële bedrijven, aanvullingen van het Lozingenbesluit Open Teelt en het optimaliseren van de mogelijkheden van de Wvo vergunning, b.v. voor de aanpak van diffuse bronnen en prioritair stoffen. Verder worden in dit kader ook zaken genoemd die gerichte zijn op de versterking van de handhaving.

Onder "overige maatregelen" worden onder andere diverse waterbeheersmaatregelen als doorspoelen, sanering waterbodems en stimuleringsmaatregelen voor emissiereductie, communicatie, afkoppelen en preventie genoemd.

— Uit de enquête blijkt voorts dat de waterschappen vooral een belangrijke rol zien voor de EU en het Rijk (diffuse bronnen). Als EU maatregel wordt onder andere genoemd: invoering van een productieverbod en uitfasering van prioritair stoffen, regelgeving en normstelling. Bij EU maat-

regelen voor diffuse bronnen worden o.a. genoemd: aanpak van emissies van verkeer, toelatingsbeleid bestrijdingsmiddelen, productmaatregelen en aanpak atmosferische depositie.

Dit zelfde beeld geldt ook voor de maatregelen ten aanzien van prioritair stoffen die men denkt dat het Rijk kan bijdragen. Bij maatregelen ten aanzien van diffuse bronnen door het Rijk noemen de waterschappen vooral aanscherpen landbouwbeleid (bestrijdingsmiddelen en mest, zware metalen en regelgeving), beleid bouwstoffen en de aanpak van luchtmissies.

— De provincies moeten een duidelijke procesrol spelen (betrekken van gemeenten) en de aandacht richten op de relatie Ruimtelijke ordening en waterkwaliteit (ruimteclaimende maatregelen in streekplan, functiewijziging of beperking grondgebruik, grondwaterwinning). Van gemeenten verwachten de waterschappen vooral samenwerking op het gebied van de waterketen (aanpak overstorten, saneren ongerioleerde lozingen, optimalisatie waterketen, afkoppelen). Daarnaast denken de waterschappen aan gifvrij/duurzaam groenbeheer en duurzaam bouwen.

Als bijdrage van bedrijfsleven en sectoren verwachten de waterschappen vooral extra emissiebeperking, het gebruik van alternatieve productiematerialen, toepassing van innovatieve technieken, beperking gebruik meststoffen en bestrijdingsmiddelen, duurzaam ondernemen, duurzaam bouwen etc.

Tabel 1: Relatieve bijdrage van soort van maatregel van de waterschappen aan chemische of ecologische doelstelling.

Soort maatregel	Relatieve bijdrage aan chemische doelen (gemiddeld)	Relatieve bijdrage aan ecologische doelen (gemiddeld)
Watersysteemmaatregel	15-20%	65-70%
Extra maatregelen rwzi's	30-35%	10-15%
Wvo-vergunningverlening	10-15%	<5%
Overige maatregelen	20-25%	10-15%

Tabel 2: Inschatting van de relatieve bijdrage door derden aan de realisatie van de KRW doelen

Soort maatregel	Relatieve bijdrage aan chemische doelen (gemiddeld)	Relatieve bijdrage aan ecologische doelen (gemiddeld)
Door de EU		
Productmaatregelen prioritare stoffen	35-40%	10-15%
Maatregelen diffuse bronnen	30-35%	10-15%
Door het Rijk		
Productmaatregelen prioritare stoffen	15-20%	5-10%
Maatregelen diffuse bronnen	35-40%	20-25%
Overige maatregelen	10-15%	10-15%
Door de provincies		
Maatregelen:	5-10%	5-10%
Door de gemeenten		
Maatregelen:	15-20%	15-20%
Door het bedrijfsleven		
Maatregelen:	10-15%	5-10%

